

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Aliæ observationes contra prædicta à Baronio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

opinionem probabilem, si opinio rata sit probabilior, & communior, id est firmioribus argumentis, & majori numero Doctorum vincat opinionem, quæ stat pro libertate, & commodo, concedunt, inquam. Sed quid contra Tamburinum? hæc enim est ipsa germana ejus doctrina; nam non solum is id concedit, ut alii, sed prorsus id requirit. Quando enim opinio sit rata sit probabilior, sit firmioribus argumentis, sit majori numero Doctorum vallata, certe obscurabit aliam oppositam, quare hæc, amissa (ut ita loquar) probabilitate, non poterit eligi, sed omnino illa alia erit eligenda.

6. Suarez (esto) vult, valere sententiam Comitoli de opinione, quæ stat pro lege semper servanda, si hæc sanciat res necessarias necessitate mediæ, vel causæ; At Tamburinus amplius vult, ut nimirum quando opinio, quæ stat pro lege ea est, ut non obscuretur ab opposita parte, non solum recipi debeat, si sanciat res necessarias mediæ, & causæ, sed etiam debeat recipi, si res sint necessariae ex quocunque capite, seu præcepto.

7. Denique Comitulus (esto) nunquam patitur, ut recedamus à sententia, quæ stat pro lege. At Tamburinus, si non sic absolute, certe cum sua solemnī exceptio-
ne, nunquam patitur, ut recedamus à sententia, quæ stat pro lege, si probabilitas ex parte legis obscuretur, seu vicietur illam, quæ est opposita. Quare autem vincat, vel non vincat, latè ipse prosequitur (ut alàs notavi) lib. 1. in *De al. c. 3. §. 3. a n. 12.*

Alia observationes contra prædicta à Baronio.

8. Recolendum est secundo, Tamburinum noluisse recipere, ut vidimus *suprà cap. 2. num. meo 16.* illam sententiam, quæ dicebat, posse nos indifferenter sequi opinionem in minimo gradu probabilem, quomodo ergo, Baroni, nunc de Tamburino absolute dicis (Gradu omnium minimo)?

9. Recolendum est tertio. Tamburini sententiam, per quam possimus auctoritati extrinsecæ fidere; debere vallari à quatuor conditionibus; hoc est, ut Author, qui illam affert, sit primò, doctus. Secundò, rem ex professo tractet. Tertio, firmam rationem pro se habeat. Quarto, nihil appareat contra ipsum convincens, ut vidimus *suprà cap. 2. num. 7. meo.* Quomodo igitur nunc temerè mutilans doctrinam ejus, dicis (vel extrinsecæ ab uno Authore) & nil prætereas, tunc tanti momenti conditiones?

10. Recolendum quarto, quod millies repetii, unde videretur, ne quis mihi exproberet crambem recoctam (sed ignoscat benevolus Lector, adigor enim ab Adversario) Recolendum, inquam, quarto, nunquam Tamburinum admisisse tenuissimam probabilitatem, & quando admisit tunc, cum illa exceptione semper admisit, modo ab opposita parte tenebras non conceperit. Cur ergo tu iterum, iterumque inculgas illud (tenuissimæ probabilitatis)?

11. Recolendum quinto, alios Doctores non Jesuitas, ut vidimus *suprà cap. 2. a num. meo 13.* sustinere etiam in fine mortis probabilitatem illam eligi posse. Cur ergo tu unum Tamburinum reprehendis?

Respondebis, quia hic est à Theophilo commendatus. Optima responsio. Non ergo doctrina te vellicat, sed aliquid aliud.

CAPVT XXVI

Qua fidelitate prædicti Doctores citentur.

1. Idem est modo (esto, esto, &c.) nam cæterum prædicti Doctores, qua fidelitate afferantur, nunc, Attica fide, breviter expendam.

Initium sumo à Comitolo, ejus verba sic retulit modo Baroni.

BARON. Comitulus l. 1. q. 15. nunquam patitur, recedamus à sententia, quæ stat pro lege, quæ una illi rata est, ipse dicat loc. cit. lib. 1. q. 15.

QUESTIO XV.

COMITOL. Annua confessiones sive anni, quo quis de suis peccatis confiteri debet, initium sumendum sit ab extrema confessione, an à tempore Paschalis, à dicta quæ à postrema. Sanctus vero Antoninus censendi tempus vult esse Pascha, &c.

Et paulò post. Posterior sententia (hoc est S. Antonini) verior existimari debet, non solum numero, & auctoritate Doctorum, sed etiam potissimum ratione, quia Ecclesiæ leges, quæ generales sunt, debent esse certæ, & fixæ, & fixæ habere tempora; ut & ii, qui parere debent, sciunt, quando parandum sit; & Iudices, qui non debentur coercere debent, intelligere possint quando his de temporibus non est. Id quod fieri non possit, si à postrema confessione, quæ arbitraria cuique esse potest, anni initium ducendum foret.

13. Hæc Comitulus, & ne verbum quidem amplius. In quibus nulla præter mentio probabilitatis, nulla de ejus vi disputatio, nihil de opinione, quæ stat, vel minus stat pro lege; sed solum docet, legem debere esse certam, fixam, & certam, fixaque habere tempora. Quæ quidem rectè esse dicta, quis ambigat? Quo ergo organico instrumento, Baroni, isthæc trahis ad probabilitatem, quæ de agitur fortasse ex illis verbis (leges debere esse fixas, ac certas) sed non advertis, id dici ex parte objecti; id est, quod ipsæ leges certæ, & fixæ esse debent à legislatore latæ; nostra autem quæ sit ex parte actus; an scilicet homo possit putare probabilem, vel non probabilem rationem pro dicta lege, vel contra ipsam. At nimis subtiles istæ distinctiones videbuntur amico nostro, quamvis illæ sint hodie etiam Thomæ logicis compertissimæ.

14. Progrediamur ad Suarium, quem sic refert Baroni.

Vult Suarius illius (Comitoli) sententiam valere, &c. si sanciat res de necessitate mediæ, vel causæ, &c.

15. Nimis indistinctè affert sententiam Suarii, & tamen distinctio in aliquo tibi Baroni faveret. Deo hoc in loco t. 4. d. 26. §. 6. n. 5. docet Suar. prius, in materia Jurisdictiois ad absolvendum à peccatis; ut item in materia de Baptismo, deque aliis Sacramentis, debere semper eligi tutiorem viam, & probabiliorē, omnia probabilia. Posterior in quacunque alia materia universaliter, quæ pertineat ad factum conscientie, id esse sentiendum. Non refero ejus verba, fateor enim ita illud sentire in citato loco. Sed pronuntio, quoad prius, in eadem omnino esse sententia. Tamburinum cum Suario, ut videre licet ei, qui leget, lib. 1. in *De cap. 3. §. 3. num. suo.* 20. ubi ipse agit de Ministro Sacramentorum. Quo ad posterius, fateor etiam id Suarium dicere in hoc loco, sed incidenter; nam alibi, ubi de hoc ex professo tractat, faveret legitimæ probabilitati; ut mox a meo 19. vid. bis cum Sanchez) sed nollet Tamburinus alios Authores, & eundem Suarium in hoc alio, ut dixi, loco secutus est, cum limitationibus tamen supra explicatis. Quare si ex fide Baroni loqui voluisset, dicendum illi erat, Tamburinum secutum esse Suarium in eo loco ubi de re ex professo tractat.

16. Denique accedamus ad Thomam Sanchez loc. cit. à Baronio, qui sic illum refert.

BARON. Sanchez credit, si in toto vita decursa sententia sit hæc sententia, versanti, ad minus in articulo mortis esse eligendam, ne de aternitate periclitetur.

17. Dicis ergo, si bene tua dicta interpretor, Baroni, Th. Sanch. docere si in toto vita decursa non sententia sit eligenda eligens partem tutam, vel probabiliorē, omnia